

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo
nve@nve.no

Stavanger, 20/2-2014

Høringssvar til konsesjonssøknader for Øvre Dalaåna kraftverk, Dalaåna og Nordåna kraftverk, overføring Dalaåna - Lyngsvatnet og til melding om Songesand kraftverk

Vi viser til brev fra Norges vassdrags- og energidirektorat 1/11-2013, vedrørende søknad om utbygging av Øvre Dalaåna kraftverk, Dalaåna og Nordåna kraftverk, overføring Dalaåna - Lyngsvatnet og Songesand kraftverk på nordsiden av Lysefjorden.

STF ønsker en positiv utvikling i Lysefjorden som inkluderer at de få restvassdragene rundt fjorden bevares framfor å bli bygget ut. Vi ser et betydelig potensiale i å utvide turisttrafikken til Preikestolen slik at reisende også får anledning til å oppleve større deler av naturen rundt hele fjorden. STF ønsker derfor i utgangspunktet at ingen av de omsøkte kraftverkene blir innvilget konsesjon. Det er imidlertid forskjell på konfliktgraden i de ulike søknadene. STF er spesielt opptatt av følgende:

- Det må ikke under noen omstendighet tillates bygget en vei fra Kåsen til det planlagte kraftverket ved Lysefjorden (Tuftene). Veien er nødvendig for å gjennomføre den omsøkte utbyggingen, og Lysefjordens storslåtte dalsider må ikke ødelegges for all ettertid.
- Det må ikke gis konsesjon til kraftutbygginger i området mellom Preikestolen og Fv. 661 over Lyngsheia til Songesand, et området som har vært foreslått som Preikestolen nasjonalpark på grunn av de store naturverdiene. På bakgrunn av dette ber STF om at Nordåna kraftverk ikke får konsesjon og at planene om Songesand kraftverk med kraftutbygging i Skurvedalen blir avvist allerede før ny formell søknaden foreligger.

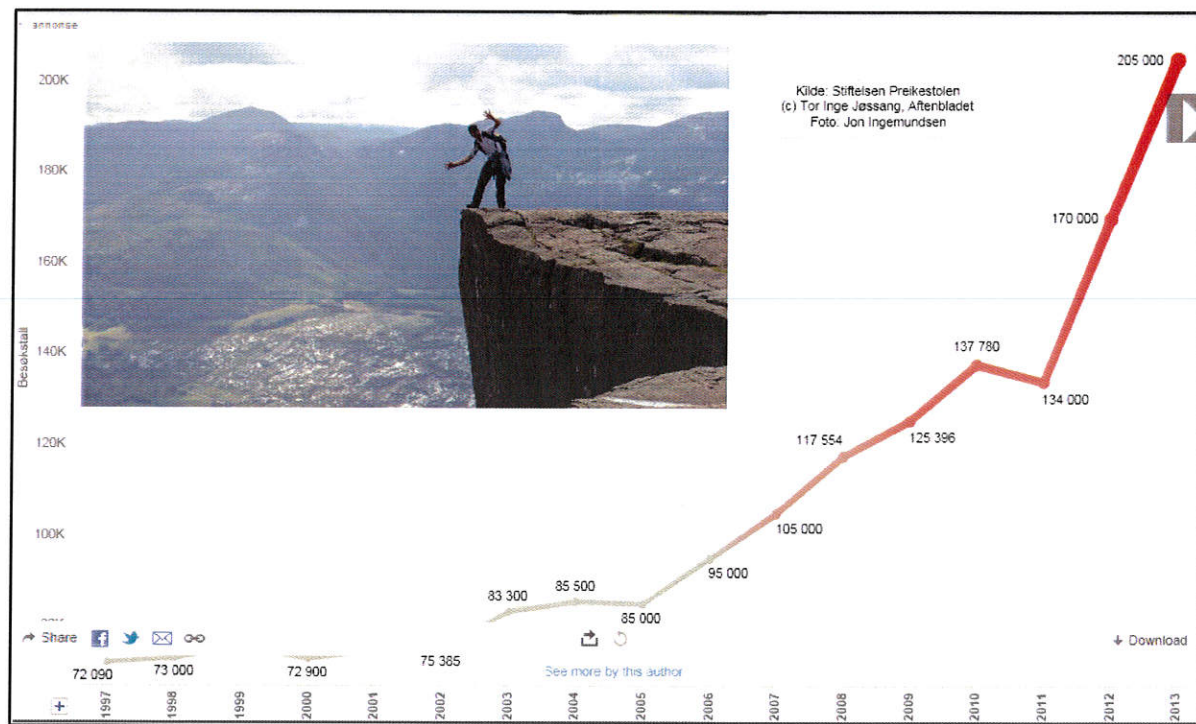
Det har vært en eventyrlig utvikling i antallet fotturister som kommer til Lysefjorden for å gå på tur. Fotturer og store naturopplevelser er selve grunnlaget for turismen i fjorden og det store trekkplasteret for turister fra hele verden.

Vi er overrasket over at turgåing er knapt nevnt blant friluftaktivitetene i konsekvensutredningene for kraftverkene i Daladalen da Lysefjorden Rundt løypen går gjennom hele dalen. Samtidig savner vi at utbyggingene vurderes i sammenheng med den nærmest eksplosive økningen av antall fotturister til Preikestolen og Kjerag de siste årene. Vi vil derfor fylle på med noe mer informasjon om den utviklingen som har vært og som vi er midt inne i.

I konsekvensutredningen for friluftsliv og turisme for Dalaåna og Nordåna er det brukt tall fra 2008, men disse stemmer dårlig med dagens situasjon.

Antall fotturister til Preikestolen har økt fra 117554 personer i 2008 til 205.000 i 2013. Antall fotturister som går den 5-6 timers lange turen til Kjerag har økt fra 27.841 i 2008 til 40.000 i 2012 (Kilde: Lysefjorden utvikling). Det er ingenting som tyder på at antall fotturister vil minke i årene som

kommer. Vi forventer at antallet som ønsker å gå hele Lysefjorden Rundt-løypen eller deler av denne vil øke betydelig etterhvert som forholdene blir lagt bedre til rette for dette.

Figur 1 Kurven viser økningen i antall turgåere til Preikestolen i perioden 1997 - 2013. Kilde: Stavanger Aftenblad.

Lysefjorden utvikling AS og kommunene sitter i førersetet når det gjelder utvikling av reiselivet til Lysefjorden og regionen, men STF og en rekke andre reiselivsaktører deltar i samarbeidet om det som skjer rundt Lysefjorden. STF har et sterkt fokus på friluftsliv og å ta vare på naturen. Foreningens viktigste tilbud er den 10 mil lange Lysefjorden rundt-løypen og et overnattingstilbud med 2 betjente og 5 ubetjente hytter langs løypen. Lysefjorden Rundt løypa ble etablert i forbindelse med Friluftslivets år i 2005 og den inkluderer både turen til Preikestolen og Kjerag. Turen rundt hele fjorden har vært relativt lite markedsført, noe som i første rekke skyldes at overnattingstilbudet underveis er svært ujevnt. Det har imidlertid skjedd mye siden 2005 og det foreligger ambisiøse planer om å løfte dette tilbudet de nærmeste årene.

Den nye Preikestolen fjellstue (referert til som enten Preikestolhytta eller Lysefjordhytta i konsekvensutredningene) stod ferdig i 2009. De siste to årene har fjellstuen vært Norges nest mest besøkte turistforeningshytte med nær 20.000 overnattinger. Innerst i fjorden ligger Lysefjorden Turisthytte. Der er antallet gjestedøgn mer enn tredoblet fra 2008 og fram til i dag. De neste 3 årene har foreningen planlagt å bygge 2 nye selvbetjente hytter langs rutenettet.

STF mener at Lysefjorden Rundt-løypen må sees i sammenheng med den positive utviklingen i forhold til antall turgåere. Lysefjorden rundt-løypen er generelt en enkel vandrerute med varder og røde T-er, men samtidig er løypen selve hovedstrukturen når det gjelder fotturisme rundt fjorden. Alle tiltak som skjer langs løypen blir derfor viktige.

Lysefjorden Rundt-løypen går fra Songesand og videre innover Daladalen der 3 av kraftverkene er planlagt. Dalen er allerede sterkt preget av kraftlinjer og det er planer om en ny 420 kV-linje gjennom

dalen. Foreningen mener primært at det burde legges en langsiktig plan for å rydde opp og redusere antall kraftlinjer gjennom dalen framfor å ut mer vannkraft i området.

STF innser imidlertid at deler av de foreslåtte reguleringene i Daladalen kommer i et område som allerede er berørt av betydelige naturinngrep og er således av den oppfatning at disse områdene kan tåle deler av de foreslåtte tekniske inngrepene uten at rekreasjonsverdien forringes dramatisk. Dersom noen av de planlagte inngrepene i Daladalen skal gis konsesjon bør det settes vilkår om avbøtende tiltak som gjør det mulig å legge om fotturruten, slik at man så langt mulig kan unngå områdene som er sterkest skjemmet av inngrep. STF deltar gjerne i en dialog for å nærmere konkretisere mulige avbøtende tiltak.

Øvre Dalaåna kraftverk og overføring Dalaåna til Lyngsvatnet

De to vannkraftanleggene som er omsøkt av henholdsvis Småkraft (Øvre Dalaåna) og Lyse produksjon (Dalaåna-Lyngsvatnet) søker i stor grad om å bruke samme vannkilde og derfor utelukker den ene søknaden den andre. STF har ikke tatt stilling til hvilket av utbyggingsforslagene som eventuelt er det beste. Lyse sitt prosjekt har det fortrinnet at vannet ledes til Lyngsvatnet og derfor blir regulerbar kraft. Ut over dette vil det være snakk om relativt sett mindre inngrep i et inngrepsfritt naturområde (Lyse) satt opp mot større inngrep i en dal der det allerede er inngrep (Småkraft).

Dalaåna kraftverk

STF har en hovedinnvending til Dalaåna kraftverk. Det må ikke under noen omstendighet tillates bygget en vei fra Kåsen til det planlagte kraftverket ved Lysefjorden (Tuftene). Lysefjordens storslåtte dalsider må ikke ødelegges for all ettertid.

Nordåna kraftverk og Songedalen kraftverk

Langs nordsiden av fjorden er det i dag få naturinngrep i området mellom Preikestolen fjellstue og Songesand, mens det er større naturinngrep i form av anleggsveier og høyspentmaster fra Songesand og innover Daladalen.

Preikestolen nasjonalpark ble lansert av Naturvernforbundet med full støtte fra STF i 2008. Fylkesvei 661 over Lyngsheia til Songesand er foreslått som den østlige grensen for nasjonalparken. Planene om en nasjonalpark er foreløpig lagt i bero da kun 1 av 3 kommuner har gitt sin støtte til forslaget. Kvaliteten på naturverdiene er det imidlertid ingen som bestrider. I følge Fylkesmannen i Rogaland er de faglige kriteriene for en nasjonalpark tilstede. For STF er det høyt prioritert å bidra til å ta vare på disse naturverdiene.

Konklusjon:

STF ønsker ingen nye inngrep i naturen mellom Preikestolen og Fv 661 over Lyngsheia til Songesand. Det må derfor ikke gis konsesjon til Nordåna kraftverk eller Songedalen kraftverk.

Det må ikke under noen omstendighet tillates bygget en vei fra Kåsen til det planlagte kraftverket ved Lysefjorden (Tuftene). Lysefjordens storslåtte dalsider må ikke ødelegges for all ettertid

Preben Falck
Daglig leder

Stavanger Turistforening

Per Hanasand
Styreleder